

MART 2024

**Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Hamidiye Uluslararası
Tıp Fakültesi**

**2022-2023
Program Değerlendirme Raporu**

Program değerlendirme eğitim amaçlı olarak kullanılan eğitim programlarının kalitesine olumlu etkileri bulunan, öğrencinin öğrenme sürecini gözlemleyen ve arttıran dinamik bir süreçtir. Kabaca bir tanım yapmak gerekirse program değerlendirme öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin sistematik olarak gözden geçirilmesidir. Bu süreç içerisinde eğitim programı hakkında çeşitli yöntemler kullanılarak bilgi toplanmakta ve bu elde edilen bilgilerin analizi ve yorumlanmasıyla programlar iyi yönde geliştirilmektedir. Program değerlendirmenin amacı eğitim programındaki olumlu ve geliştirilmesi gereken noktaların ortaya çıkarılması ve düzenlemelerle eğitim programının niteliğini arttırmaktır.

Hamidiye Uluslararası Tıp Fakültesi vizyonu ve misyonu doğrultusunda yürüttüğü eğitim programını sürekli iyileştirme prensibiyle, nicel ve nitel değerlendirme yöntemlerinin kullanıldığı bir program değerlendirme ve geliştirme sürecine tabii kılmaktadır ve program değerlendirmenin etkili programlar geliştirmek için en önemli aşaması olduğunu kabul etmektedir. Fakültemiz program değerlendirmeyi daha etkin ve doğru kullanarak uygulamakta olduğu programların statik bir durumdan daha dinamik bir duruma geçmesini hedeflemektedir. Bu amaçla ğretim yesi ve öğrencilerden düzenli olarak geribildirimler toplamaktayız. Bu toplanan geri bildirimleri düzenli olarak değerlendirmeyi ve düzenli olarak raporlayarak paydaşlarımızla paylaşmayı hedefliyoruz. Bunun eğitim kurumumuzun kurumsal bir kültürü haline getirmeye çalışıyoruz. Öte yandan bu sayede program geliştirme ile ilgili kurul ve komisyonlarımıza da bu süreç içerisinde geçerli ve güvenilir kanıtlar elde etmeyi hedefliyoruz.

Fakültemizde ilk defa düzenlenen bu rapor uygulanmakta olan eğitim programının etkinliğini değerlendirmek, programdaki olası aksaklıkları programın hangi öğe ya da öğelerinden kaynaklandığını belirleyebilmek, program iyileştirme ve geliştirme çalışmaları için gerekli düzeltmelerin yapılmasına olanak sağlayacak stratejiler oluşturabilmek için, program değerlendirme sürecinde elde edilen verileri değerlendirilerek programın geliştirilmesinde kullanılmak üzere hazırlamıştır.

GENEL BİLGİLER

Amaç:

Bu raporun amacı Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Uluslararası Tıp Fakültesi'nin vizyonu ve misyonu doğrultusunda yürüttüğü eğitim programının sürekli iyileştirme prensibiyle, nicel ve nitel değerlendirme yöntemler ile değerlendirerek ve geliştirilmesi için önerilerde bulunmaktır.

Hedeflerimiz:

- 1.Öğretim üyesi ve öğrencilerimizden düzenli olarak geri bildirim almak,
2. Öğrenci performanslarını değerlendirmek,
3. Staj, dönem ve ders kurulu düzeyinde ders programını geri bildirimler ve performans verisi ile değerlendirmek,
- 4.Program değerlendirme sonuçlarını düzenli olarak raporlamak ve paydaşlarla paylaşılmasını sağlamak,
- 5.Program değerlendirme etkinliklerini sürekli iyileştirmek,
- 6.Program değerlendirme sürecinde karşılaşılan sorunları tespit etmek ve fakülte yönetimi ile paylaşmaktır.

Eğitim modelimiz:

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Uluslararası Tıp Fakültesi dörtlü sarmal sistemde yeterlilik/çıktıya odaklı entegre bir eğitim modeli uygulanmaktadır. İlk sarmalda (1.yıl) öğrencilerimize temel bilimler ve temel tıbbi bilgilerin verilmektedir. İkinci sarmalda (2.yıl) normaller verilmektedir. Bu sarmal içerisinde öğrencilere sistemlerin normal yapı ve fonksiyonları anlatılmaktadır. Üçüncü sarmal (anormal sarmal, 3.yıl) organ ve sistem hastalıklarının ele alındığı sarmaldır. Dördüncü sarmal ise klinik bilimlere geçiştir. Altıncı yıl ise öğrencilerin gözetim altında uygulama yaptıkları intörnlük dönemidir.

Eğitim modelinde tam entegrasyonu sağlayabilmek fakültemizin öncelikli olan hedeflerindedir. Temel entegre model ile hedef konunun veya problemin değişik disiplinlerin bakış açıları ile birlikte öğrenciye sunulması sağlanacaktır. Fakültemizin entegrasyon derecesi Harden'in onbir basamaklı entegrasyon merdivenine göre

derecelendirilmiştir. Bu açıdan bakıldığında entegrasyon derecemizin 4-6 arasında olduğunu görmekteyiz (Şekil 1).

11	Disiplin aşırı	Öğrenme odağı belirli temalar değil, gerçek yaşamın merceğinden süzölmüş bilgi alanlarıdır. Eğitimci öğrenme için bir ortam ve çerçeve sağlar, entegrasyon öğrencinin zihninde gerçekleşir.
10	Disiplinler arası	Öğretim belirli temalar üzerinde odaklaşmakta ancak artık disiplinlerin katkısı ayırt edilememekte, programda belirtilmemektedir.
9	Çok-disiplinli	Öğretim belirli temalar (sistemler veya yaşam evreleri) üzerinde odaklanmakta ve disiplinlerin bu temaya katkıları ayırt edilebilmektedir.
8	Tamamlayıcı program	Disiplin temelli ve entegre eğitim yan yana sürdürülmektedir ancak artık entegre dersler müfredatın büyük bölümünü oluşturmaktadır.
7	Korelasyon	Disiplin temelli dersler müfredatın çoğunu kapsamakla birlikte, entegre eğitimin gerçekleştiği etkinlikler veya ortak dersler düzenlenmektedir.
6	Paylaşım	İki disiplin ortak bir eğitim programı planlayıp uygulamaktadır, ancak bu durum genele uygulanmamıştır.
5	Zamansal eşgüdüm	Ders programı, ilintili konuların farklı disiplinler tarafından eş zamanlı olarak öğretilmesini sağlayacak biçimde düzenlenmektedir.
4	İçine katma	Eğitici kendi dersi içine diğer disiplinlerin konularını da katarak dersinin kapsamını genişletmekte ve genelleştirmektedir.
3	Uyumluluk	Eğiticiler işlenecek derslerin içeriğini birbirlerine danışmakta veya resmi toplantılarda (örn: müfredat komitesi) tartışmaktadır.
2	Farkındalık	Eğitim disiplin temelli olmakla birlikte, eğiticiler diğer derslerde hangi konuların işlendiğini bilmektedir.
1	Yalıtılmışlık	Eğitim disiplin temellidir ve eğitici başka disiplinlerin derslerinde nelerin öğretildiği veya öğrenildiğinden habersizdir.

Şekil 1: Harden'in 11 basamaklı entegrasyon merdiveni

Fakültemiz eğitim programlarında gerek yatay gerek dikey ve gerekse derinlemesine entegrasyon olmasına özen gösterilmektedir. İlk üç sene anlatılan derslerde yatay entegrasyon sağlanmış durumdadır. Bu amaçla temel bilimlerin kendi içinde ve her bir organ-sistem için ayrı ders kurulları oluşturulmuştur. Yine ilk üç eğitim sarmalının dördüncü sarmal ile entegrasyonunu (temel tıp-klinik tıp bağlantısını) sağlamak amacıyla fakültemiz eğitim programında dikey entegrasyona gitmiştir. Entegrasyonun üçüncü basamağı derinlemesine entegrasyondur. Bu eğitim programının biyomedikal tıp eğitimi modelinden çok biyopsikososyal tıp eğitimi modeline göre şekillenmesini sağlamaktadır.

Eğitim modelimiz ile ilgili güçlü, zayıf yanlar ve öneriler

Eğitim programımızın dikey entegrasyonunda klasik eğitim modellerinin getirdiği “teorik” ve “pratik” eğitim ayrımı nedeniyle yeterli entegrasyon sağlanamamıştır. Teorik ve pratik eğitimin birlikteliğini pekiştirmek ve öğrencilerimize bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması için teorik ve pratik uygulamaların birbirini bütünler biçimde yapılması gereklidir. Laboratuvar ortamında maketler ve standardize edilmiş hastalar üzerinden eğitim gören öğrencilerin klinik dönemde daha başarılı oldukları görülmüştür. Bu açıdan gerek mesleki beceri laboratuvar uygulamalarının

arttırılması, gerekse probleme dayalı öğretim modellerinin daha yaygın kullanılması faydalı olabilir. Benzer şekilde ilk üç yıl içinde ders kurullarında standardize olgu sunumlarının da eklenmesi faydalı olabilir.

İyi bir yatay entegrasyon iyi bir dikey ve derinlemesine entegrasyonu sağlayacağından müfredat içinde klinik ve davranış bilimleri ile sosyal bileşenlerin yıl boyu sürekli olarak dağıtılması faydalı olabilir.

Öğrencilerin daha ilk sınıflardan başlayarak gerçek hastalarla karşılaşmaları edindikleri temel tıp bilgilerinin klinik faydalarını anlamalarına yardımcı olacağından önemlidir. Bu açıdan programımızda erken dönemde hasta karşılaşması sağlayacak değişiklikler faydalı olacaktır.

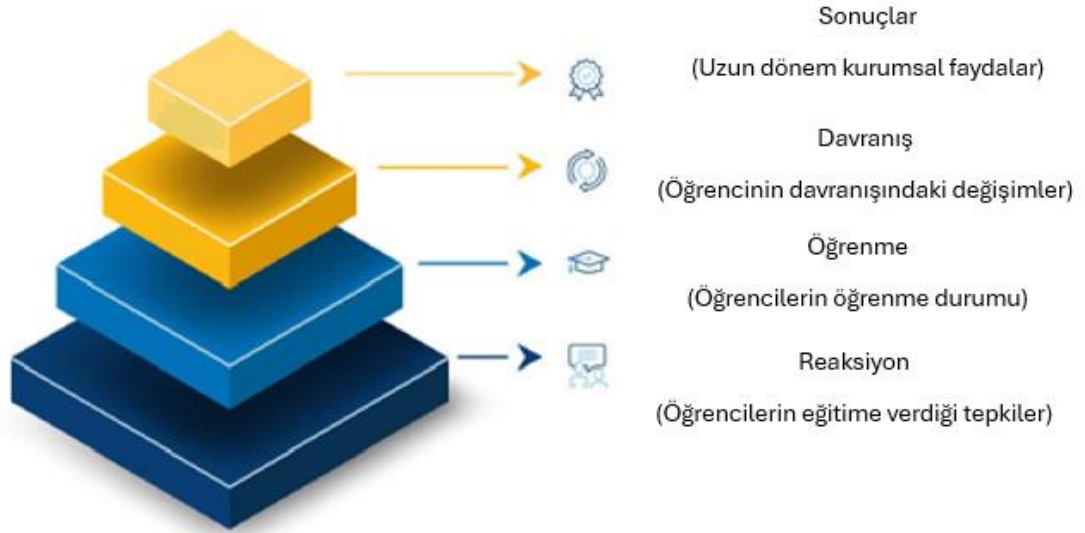
Klinik uygulamaların hastaneden daha çok birinci basamak merkezli olarak yapılması öğrencilerde hastalık merkezli yaklaşım yerine, hasta merkezli yaklaşımın gelişimini desteklemektedir. Bu açıdan eğitim programımıza birinci basamak merkez ziyaretleri ve burada olan uygulamalar eklenmelidir.

Değerlendirme yöntemi:

Eğitim programımızın değerlendirilmesinde Stufflebeam ve Kirkpatrick değerlendirme modelleri bir arada kullanılmaktadır. Stufflebeam modeli ile tüm eğitim programlarımızın bağlam (context), girdi (Input), süreç (Process) ve ürün (Product) alanlarında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu değerlendirme modeline ilişkin açıklayıcı bilgiler tablo 1’de verilmiştir. Kirkpatrick modeli ise eğitim programımızı 4 seviyede ele almaktadır. Kirkpatrick’in özellikle eğitimin değerlendirilmesi için geliştirdiği dört aşamalı program değerlendirme modeli her biri bir öncekinin üzerine kurulmuş olan aşamaların hiyerarşik olarak değerlendirilmesine dayanmaktadır. Günümüzde eğitim alanındaki program değerlendirmesi uygulamalarının pek çoğu bu dört aşamalı modele dayandırılmaktadır. Bu model de birinci aşama değerlendirmede öğrenenin tepkisini (Reaction), ikinci aşama değerlendirmede öğrenmeyi (Learning), üçüncü aşama değerlendirmede öğrenende iş/uygulama sırasında meydana gelen davranış değişikliğini (Behaviour), dördüncü aşama ise değerlendirmede eğitimin iş alanına yansıyan sonuçlarını (Results) dikkate alır (Şekil 1). Kirkpatrick modeli daha çok eğitim programı hakkında bilgi edinmek amaçlı, Stufflebeam modeli ise daha çok program iyileştirme aşamalarında kullanılmıştır.

Tablo 1: Eğitim programlarımızda kullandığımız Stufflebeam değerlendirme yöntemi

Bağlam	Temel sorumuz	
	Ne yapmalıyız? Neden yapmalıyız? Yaparsak ne olmasını bekliyoruz?	
	Değerlendirme yönlerimiz	Karar tipimiz
	İhtiyaçlarımız nedir? Problemlerimiz nelerdir? Fırsatlarımız nelerdir? Elimizdeki varlıklar neler? Destekleyicimiz var mı/kim?	Planlama
Girdi	Temel sorumuz	
	Nasıl yapacağız? Gücümüz nedir?	
	Değerlendirme yönlerimiz	Karar tipimiz
	Eylem planımızın var mı? Nedir? Mevcut stratejimiz ile çelişen stratejiler nelerdir? Yeterli kaynak var mı? (Mali, insan kaynağı vb.) Kaynaklar programa uygun mu? Ne tür bir desteğe ihtiyaç var? Bu ihtiyaç nasıl giderilebilir?	Yapılandırma
Süreç	Temel sorumuz	
	Planladığımızı yapıyor muyuz? (Yapmıyorsak neden?)	
	Değerlendirme yönlerimiz	Karar tipimiz
	Uygulama nasıl gidiyor? Eğitim programı için oluşturulan etkinlikler tam zamanında ve eksiksiz uygulanıyor mu? Yaptığımız müdahaleleri belgeleyebiliyor muyuz? Müdahalelerin görülür sonuçları var mı? (Varsa neler?)	Uygulama
Ürün	Temel sorumuz	
	Müdahalemiz işe yaradı mı? Devam edecek miyiz?	
	Değerlendirme yönlerimiz	Karar tipimiz
	Sonuçlar nelerdir? Fayda ne kadardır? İlgililer zerindeki etkisi nedir? İstenmeyen bir etki oluştu mu? (Oluştuyorsa nedir?) Gereksinimlerimizin ne kadarı karşılandı?	Gözden geçirme

Şekil 2: Kirkpatrick modeli

Kurul ve komisyonlar:

Fakültemiz eğitime başladığı dönemden itibaren (2018) mezuniyet öncesi tıp eğitiminde hedeflere ne kadar ulaşıldığını ve programın geliştirilmesi için ne gibi önler gerekli olduğunu Fakültemizde kurmuş olduğu Eğitim Kurulu ile takip etmektedir. 2018-2021 yılları arasında bu izlemler ağırlıklı olarak dekanlık ve sınıf koordinatörlerinin görüş ve önerileri ile şekillenirken 22.01.2021 tarihli eğitim kurulu toplantısında öğrenci geri dönüşlerinin ders kurulları sonunda ve uygulamalı derslerin sonunda online ortamda öğrencilerden alınması kararlaştırılmıştır. Sonrasında toplanan geribildirimler 22.03.2021 tarihli eğitim kurulu toplantısında değerlendirilmiş ve karara bağlanmıştır. Bu tarihten sonra da düzenli olarak öğrenci geribildirimleri toplanmaya ve eğitim kurulunun toplantılarında değerlendirilmeye devam edilmiştir. Program değerlendirme ve geliştirme çalışmalarımız ile, ölçme değerlendirme çalışmalarımızın daha verimli yürümesini sağlamak amacı ile fakültemiz eğitim kurulunun yapısında değişiklik planlanmakta olup çalışmalar devam etmektedir.

Veri kaynaklarımız:

Program değerlendirme amacıyla öğrenci ve öğretim üyelerimizden veri alınmaktadır. Alınan verilerin matrisi tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Program değerlendirmede veri kaynaklarımız

Kaynak	Yöntem	Teknik	Sıklık
Öğrenci	Öğrenci temsilciliği	Görüşme	Yıl boyunca
	Öğrenci geri bildirimleri	Anket	Kurul/UD sonunda
	Mezun geri bildirimleri*	Anket	Yılda 1 defa
Eğitici	Ders geri bildirimleri	Anket	Yılda 1 defa
	Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Kurulu Toplantıları	Toplantı	Yılda 2 defa
	Koordinatörler Kurulu Toplantıları	Toplantı	Yılda 2 defa
	Program Değerlendirme ve Geliştirme Komisyon toplantıları	Toplantı	Yılda 2 defa
	Genişletilmiş akademik kurullar	Toplantı	Gündem ile
	Fakülte kurulu	Toplantı	Gündem ile

*Henüz mezun öğrenci bulunmamaktadır.

PROGRAM DEĞERLENDİRME

I. SINIF PROGRAM DEĞERLENDİRMESİ

Birinci sınıf toplamda 6 kuruldun oluşmaktadır. Bu kurullar tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: I.Sınıftaki kurullar ve AKTS dağılımları

	Kurul ismi	AKTS
1. Kurul	Birey ve toplum sağlığına giriş	8
2.Kurul	Molekülden hücreye	8
3. Kurul	Hücre ve metabolizma	8
4.Kurul	Genetik ve yaşam döngüsü	6
5. Kurul	Hücreden dokuya	6
6.Kurul	Kas ve periferik sinir	6

Birey ve toplum sağlığına giriş kurulu

Birinci kurul daha çok tıp fakültesine giriş ve tanışma özelliğinde olan bir kuruldur. Bu nedenle ders çeşitliliği fazladır. Kurul içinde kurul içinde 14 farklı ders farklı ağırlıklarla verilmektedir. Toplam ders saati 100'dür. Kurul sonunda öğrencilerden geri bildirimler alınmıştır. Geri bildirim iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ilk kurul ile ilgili öğrencilerin 71 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 4'te, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 5'te derlenmiştir.

Tablo 4: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=71)	52,8 (37)	30,0 (21)	17,2 (12)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=67)	49,2 (33)	7,5 (4)	43,3 (30)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=64)	28,1 (18)	20,3 (13)	51,6 (33)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=69)	95,6 (67)	2,2 (1)	2,2 (1)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=69)	85,6 (59)	7,2 (5)	7,2 (5)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=66)	77,2 (51)	4,0 (3)	18,8 (12)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=67)	79,1 (53)	4,5 (3)	16,4 (11)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=68)	42,6 (29)	7,4 (5)	50,0 (34)

Tablo 5: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=65)	32	9	24
Sorular beklentilerime uygundu (n=68)	34	11	23

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Behavior Science sorularını kime sorsam kendi mantığına göre yapıyor bence hoca zamanında herhangi bir derste bizimle buna uygun bazı soruları çalışsaydı daha iyi olurdu”

“İlk yardımın temel ilkeleri dersinde sorumlu olmayacağımızın söylendiği ileri kardiyak yaşam desteğinden soru sorulmuştu...”

“İlk Yardımın Temel İlkeleri dersinde pratisyen doktorların bir dersine katılmıştı ve o derste işlediğimiz detay bilgilerden sorumlu olmadığımız söylenmişti...”

“Sınav saati değişmeli, açık ve rahat bir bilinçle gelelim sınava...”

“Bazı sorular, daha önce slaytta olmayan ve hocaların üzerinde durmadığı sorulardı. Lâkin geriye kalan sorular, beklentiye uygun ve daha önce görmüş olduğumuz konulara ilişkindi.”

“Biyofizik dersinde derste hocanın bahsetmediği ve slaytlarda yer almayan bir soru vardı...”

“Bazı soruları anlamakta sıkıntı çektim”

“Sınav gününün olduğu hafta gördüğümüz derslerin hemencecik sınava dahil olması maalesef o dersi bir ezber olarak öğrenmekten başka çare bırakmıyor. Sınavlarda karşımıza çıkacak bütün derslerin, üzerinde belirli bir zaman harcadığımız dersler olmasını öneriyorum. Böylece yüzeysel ve sınavdan sonra kolayca unutmaya dayalı bir öğrenmeden ziyade birikimsel ve daha kalıcı öğrenebiliriz.”

Molekülden hücreye kurulu

Kurul biyokimya ve biyofizik derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 78'dir. Kurul sonunda öğrencilerden herhangi bir geri bildirim alınmamıştır.

Hücre ve metabolizma kurulu

Kurul biyokimya ve tıbbi mikrobiyoloji ve tıbbi biyoloji derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 123'tür. Kurul sonunda öğrencilerden herhangi bir geri bildirim alınmamıştır.

Genetik ve yaşam döngüsü kurulu

Kurul tıbbi biyoloji derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 80'dir Kurul sonunda öğrencilerden geri bildirimler alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 45 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 6'da, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 7'de derlenmiştir.

Tablo 6: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=43)	44,1 (19)	41,8 (18)	14,1 (6)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=44)	31,8 (14)	36,3 (16)	31,9 (14)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=44)	31,8 (18)	20,4 (9)	47,8 (17)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=44)	86,3 (38)		13,7 (6)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=43)	81,4 (35)	18,6 (8)	
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=39)	87,2 (34)	2,5 (1)	10,3 (4)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=43)	69,7 (30)	20,9 (9)	9,4 (5)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=44)	27,2 (12)	47,7 (21)	25,1 (11)

Tablo 7: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı. (n=45)	26,6 (12)	24,6 (11)	48,8 (22)
Sorular beklentilerime uygundu. (n=45)	17,8 (8)	40,0 (18)	42,2 (19)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Çok detaylı sorular, biz nasıl her şey ezberleyebiliriz!!! Ben dersleri çok iyi anladım ama tabii ki her şey ezberleyemedim bunun için soruları iyi çözemedim...”

“3.kurul müfredatı aşırı yoğundu yani konuların ana başlıklarından sorulsa dahi gayet zor bir sınav ortaya çıkmış olurdu. Bizim sınavımızda ise bu konu yoğunluğu göz önünde bulundurulmadan detaylıca sorular sorulmuştu...”

“Konular yoğun olmak zorunda olabilir. Sonuç itibariyle tıp fakültesi müfredatı belirli süre içinde tamamlanmaya çalışılıyor fakat sınav soruları da bu yoğunluğu göz önünde bulundurularak hazırlanırsa biz öğrencilerin sorumlulukları kabul edilebilir sınırlara inebilir...”

“Sorular çok uzundu ve okuması çok uzun sürüyordu böyle bir sınav için 85 dakika verilmesini çok mantıksız buluyorum...”

Hücrenden dokuya kurulu

Kurul anatomi derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 82’dir.Kurul sonunda 42 öğrencilerden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 38 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 8’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 9’da derlenmiştir.

Tablo 8: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=42)	47,6 (20)	38,1 (16)	14,3 (6)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=38)	28,9 (11)	26,3 (10)	44,8 (17)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=37)	32,4 (12)	32,4 (12)	35,2 (13)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=38)	81,6 (31)	10,5 (4)	7,9 (3)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=38)	78,9 (30)	13,2 (5)	7,9 (3)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=38)	57,9 (22)	13,2 (5)	28,9 (11)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=38)	60,5 (23)	21,1 (8)	18,4 (7)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=37)	24,3 (9)	32,4 (12)	43,3 (16)

Tablo 9: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı. (n=37)	43,2 (16)	24,3 (9)	32,4 (12)
Sorular beklentilerime uygundu. (n=37)	32,4 (12)	21,7 (8)	45,9 (17)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Slaytlara daha uygun sorulabilirdi.”

“ Sorular uzun ve anlaşılır değildi. Slaytlarının anlaşılmaıılığı sebebi ile öğretici olmadığından kaynaklı soruları çözülebilir değil.”

“Sorular aldığımız konulara göre zor ve ayrıntılıydı.”

“Sınav zorluk olarak bir kaç gömlek zordu...”

“Okul 4.kurulda normalde yüz yüze 100 dk verilmesine rağmen 80 soruya 85 dk verildi. Cevap olarak da yönerge de her soru için 1 dk verilir dendi online olarak 100 ve üzeri sorularda ek 15 dk eklenir diye belirtildi bu kurul 100 soru oldu ve ek olarak sadece 10 dk verildi okul yönergeye kendi lehine durumlarda bağlı kalıyor sanırım”

“Laboratuvar soruları vardı biz önceden kaç soru olacağını ve nasıl olacağını bilmiyorduk...”

“Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır veya doğrudur şeklindeki sorularda şıklarda net bir kesinlik yok veya aşırı detay düşünme gerektiriyor. Sınav süresi buna yetmiyor.”

“Slaytlarla paralel bir sınav olmalı sınav soruları acık olmalı verilen sürede soru başı 66 saniye düşüyor ve üstüne açık olmayan sorular koyulunca yetişmesi bir hayli zaman alıyor kontrol edemiyoruz.”

“Zor soru oranının fazla olduğunu düşünüyorum.”

“Süre hariç hiçbir sıkıntı yaşamıyoruz süre az.”

Kas ve periferik sinir kurulu

Kurul anatomi ve fizyoloji derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 100'dür. Kurul sonunda 54 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 54 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 10'da, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 11'de derlenmiştir.

Tablo 10: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=54)	66,6 (36)	29,6 (16)	3,8 (2)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=54)	25,9 (14)	22,2 (12)	51,9 (28)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=54)	33,3 (18)	37,0 (20)	29,7 (16)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=52)	65,3 (34)	11,5 (6)	23,2(12)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=54)	70,3 (38)	5,7 (3)	24,0 (13)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=53)	56,6 (30)	15,1 (8)	28,3 (15)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=53)	54,7 (29)	17,0 (9)	28,3 (15)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=52)	42,3 (22)	23,0 (12)	34,7 (18)

Tablo 11: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı. (n=53)	49,0 (26)	35,8 (19)	15,2 (8)
Sorular beklentilerime uygundu. (n=53)	24,5 (13)	33,9 (18)	41,6 (22)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Sorular uzun ve karışık bu sebepten süre sıkıntısı çekildi...”

“Biofizik ve bazı Fizyoloji soruları aşırı zordu. Diğer derslerin soruları beklentimi karşıladı...”

“Kurul sınav sorularının bilgi ölçer değeri maalesef çok düşüktü, anatomi dersi soruları ezbere dayanmaktaydı bu nedenle dersi oturtmayan da yapabiliyordu...”

“Sorular verilen zamana uygun uzunlukta değildi...”

“Saat biraz daha geç olsun lütfen 8.30 çok erken..”

Birinci sınıf geri bildirimleri doğrultusunda öneriler

Öğrencilerden gelen geri bildirimler ağırlıklı olarak sınav ile ilişkilidir. Sınavların soru dağılımlarının ve uygulamalı sınavların nasıl yapılacağını önceden belirtilmesi faydalı olacaktır. Sınav haftası içinde yapılan derslerin verimsiz olduğu ve öğrenme hedeflerine ulaşamadığı belirtildiğinden bu hafta içine ders yerleştirilmemesi tercih edilmelidir. Sınavın başlangıç saati ile ilgili düzeltme yapılmalıdır. Sınav için verilen süre ile ilişkili olarak düzenleme yapılması önerilir.

II. SINIF PROGRAM DEĞERLENDİRMESİ

İkinci sınıf toplamda 5 kuruldan oluşmaktadır. Bu kurullar tablo 12’te verilmiştir.

Tablo 12: II.Sınıftaki kurullar ve AKTS dağılımları

	Kurul ismi	AKTS
1. Kurul	Dolaşım solunum ve immün sistem	11
2.Kurul	Sindirim sitemi ve metabolizma	8
3. Kurul	Merkez, sinir sistemi ve duyu	8
4.Kurul	Endokrin ve ürogenital sistem	6
5. Kurul	Hastalıkların temelleri	6

Dolaşım, solunum ve immün sistem kurulu

Kurul anatomi ve fizyoloji derslerinin ağırlıklı olduğu bir kuruldur. Toplam ders saati 201’dür. Kurul sonunda 36 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 28 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 13’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 14’de derlenmiştir.

Tablo 13: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=21)	40,9 (9)	9,1 (1)	50,0 (11)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=26)	50,0 (13)	11,5 (3)	38,5 (10)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=28)	60,7 (17)	14,3 (4)	25,0 (7)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=28)	92,8 (26)	0	7,2 (2)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=28)	85,7 (24)	0	14,3 (4)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=28)	67,8 (19)	3,6 (1)	28,6 (8)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=28)	78,5 (22)	7,2 (2)	14,3 (4)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=28)	57,1 (16)	25,0 (7)	17,9 (5)

Tablo 14: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=27)	66,6 (18)	11,1 (3)	22,3 (6)
Sorular beklentilerime uygundu (n=26)	53,8 (14)	15,4 (4)	30,8 (8)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Mikrobiyoloji slaytları güncellensin alt başlıklar net değil önemli yerler vurgulu değil birçok bakteri aynı özellikte ayırt edici unsurlar vurgulanmamış...”

“Komitenin kardiyoloji ve solunum sistemini beraber anlatması sınavın içeriğini çok yoğun hale getirmiş. 2 komiteye ayrılması daha iyi olabilir...”

“Anatomi laboratuvar dersleri kalabalık olduğu için verimli değil...”

“Mikrobiyoloji ve immünoloji gibi derslerde kısaltılmış, listelenmiş, görsellerle zenginleştirilmiş kompakt notlar verilebilir, ya da ders dışında okunması için önerilebilir, paylaşılabilir (flaş kartlar gibi)...”

“Öncelikle 1. Sınıfta eğitimin online olmasından dolayı eksik kalan laboratuvar ve pratik çalışmalarımız bu sene telafi edildiği kanaatindeyim. Fizyolojiyi laboratuvar dersleri oldukça verimliydi ve pratik anlamda gelişmemi sağladı. Aynı şekilde anatomi ve histoloji laboratuvarlarından da verim aldım...”

“Ders esnasında dersin huzurunu derste bağırarak, etrafta dolanarak bozan çok kişi var kendilerinin daha sert uyarılması gerektiğini düşünüyorum.”

“Öncelikle şunu söylemek istiyorum ki bu kurul gerçekten çok büyük. Bu bizi oldukça zorlayan ve ancak yüzeysel olarak bazı şeyleri öğrenmemize sebep olan bir durum...”

“Sınav saatinin 9.30 olması güzeldi umarım bundan sonra hep böyle olur...”

“Kurul sınavı not olarak çok bölünüyor laboratuvar sınavları ara sınav vb 100 soruya 75 puan düşüyor bence sınav soru sayısı azaltılsa daha iyi olabilir..”

“Birçok okulda çıkmış sorular daha rahat geçebiliyorlarken bizde normalde çok çok az çıkıyor. Bu kurulun çıkmış oranı daha iyiydi. Çözerken de konuyu her türlü öğrenmiş oluyoruz zaten. Teşekkür ederiz bu yüzden...”

“1.kurulda 3 sistem olması bizleri çok zorladı. Çok yoğun bir kuruldu...”

“Laboratuvar sınavları hakkında bilgilendirme gruptan sınav sabahı yapıldı...”

“Anatomi laboratuvar sınavı o kadar hızlı ki bildiğimiz halde acele ettiğimiz için doğrusunu yazamıyoruz, bu acelenin sebebini anlayamıyoruz. 1 dakika içinde 3 yapının adını düşünüp onaylayıp kâğıda aktarmamız mümkün olmuyor şayet yanlış yazmışsak veya kaydırmışsak düzeltmeye dahi vaktimiz kalmıyor...”

Sindirim sistemi ve metabolizma kurulu

Ağırlıklı olarak anatomi, fizyoloji, histoloji embriyoloji ve tıbbi mikrobiyolojiden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda öğrencilerden herhangi bir geri bildirim alınmamıştır.

Merkez, sinir sistemi ve duyu kurulu

Ağırlıklı olarak anatomi, fizyoloji, histoloji embriyoloji ve tıbbi mikrobiyolojiden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda öğrencilerden herhangi bir geri bildirim alınmamıştır.

Endokrin ve Ürogenital sistem kurulu

Ağırlıklı olarak anatomi, fizyoloji, histoloji embriyoloji ve tıbbi mikrobiyolojiden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda öğrencilerden geri bildirimler alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 68 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 14’te, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 15’te derlenmiştir.

Tablo 14: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=62)	40,3 (25)	25,8 (16)	33,9 (21)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=67)	46,2 (31)	20,9 (14)	32,9 (23)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=68)	41,2 (28)	32,4 (22)	26,4 (18)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=67)	71,6 (48)	11,9 (8)	16,5 (11)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=67)	56,7 (38)	17,9 (12)	25,4 (17)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=67)	56,7 (38)	17,9 (12)	25,4 (17)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=67)*			
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=67)	31,3 (21)	31,3 (21)	37,4 (25)

* Anket sistemindeki hata nedeniyle öğrenciye yöneltilenmiştir.

Tablo 15: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=64)	39,1 (25)	31,3 (20)	29,6 (19)
Sorular beklentilerime uygundu (n=63)	34,9 (22)	38,1 (24)	27,0 (17)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Hocalar ders slaytlarında bize örnek soru verebilirdi. Bu şekilde karşımıza çıkacak soruları, çalışma yöntemimiz doğru mu değil mi anlayabilirdik...”

“Kısa sürede çok fazla ders koyulmuş verimli ve sağlıklı bir öğrenim için bu kurul 1 hafta daha fazla olmalı ya da ders sayısı azaltılmalı...”

“Dördüncü kurulda ana derslerin dışındaki dersler geçen senelerde yoktu. Kadın doğum, iç hastalıkları, pediatri, su altı hekimliği vs gibi derslerin konuları çok üst seviyeden anlatıldı ve sınavda çok aşırı zor sorular soruldu...”

“Mikrobiyoloji dersinin soruları hem Türkçe hem İngilizce olursa öğrenciler için çok faydalı olur...”

“Histoloji laboratuvar sınavında gruplara ayırıp aynı resimler üzerinden farklı soru sorsalar bile bu büyük bir haksızlıktı...”

“Bence program yoğunluğu biraz hafiflerse her şey daha mükemmel olacak. Genel bakacak olursak sınavda soruların biraz zor olmasından başka her şey çok iyi...”

Hastalıkların temelleri

Ağırlıklı olarak tıbbi farmakoloji ve tıbbi patolojiden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 15 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Toplamda ders kurulu ile ilgili öğrencilerin 15 tanesi geri bildirimde bulunmuştur. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 16’da, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 17’de derlenmiştir.

Tablo 16: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=15)	60,0 (9)	20,0 (3)	20,0 (3)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=15)	53,3 (8)	20,0 (3)	26,7 (4)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=15)	53,3 (8)	26,7 (4)	20,0 (3)3
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=15)	53,3 (8)	26,7 (4)	20,0 (3)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=15)	53,3 (8)	26,7 (4)	20,0 (3)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=15)	53,3 (8)	26,7 (4)	20,0 (3)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=15)	66,6 (10)	13,4 (2)	20,0 (3)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=15)	53,3 (8)	20,0 (3)	26,7 (4)

Tablo 17: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=15)	33,1 (5)	53,3 (8)	13,4 (2)
Sorular beklentilerime uygundu (n=15)	33,1 (5)	46,9 (7)	20,0 (3)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“ Toplam kurul süresi çok uzundu. Haftada ortalama 5 dersten az dersimiz vardı. Son hafta ders saatimiz çok azdı. Neredeyse 2 hafta önce bitebilecek bir kuruldu...”

“ Sınavdaki bazı sorular gereksiz derecede zordu...”

“Soruları fotoğraf şeklinde yüklenmiş bari kaliteli olsaydı...”

“ Sınav güvenliğinin arttırılması faydalı olur...”

İkinci sınıf geri bildirimleri doğrultusunda öneriler

Öğrencilerden gelen geri bildirimler ağırlıklı ders programının yoğunluğu ile ilişkilidir. Özellikle ilk ders kurulunun üç sistemi içermesi (Kardiyovasküler, kan ve solunum) öğrencilerin zorlanmasına yol açmaktadır. Bu ders kurulunun bölünmesi önerilir. Son ders kurulunun ise çok kısa bir kurul olduğu belirtilmektedir. Bu kurulun yapısının değiştirilmesi (kaldırılması veya kısaltılması) faydalı olacaktır.

III. SINIF PROGRAM DEĞERLENDİRMESİ

Üçüncü sınıf toplamda 7 kuruldandır oluşmaktadır. Bu kurullar tablo 18’te verilmiştir.

Tablo 18: Üçüncü sınıftaki ders kurulları

	Kurul ismi	AKTS
1. Kurul	Kas iskelet istemi ve deri hastalıkları	11
2.Kurul	Kan ve lenf hastalıkları	8
3. Kurul	Dolaşım ve solunum sistemi hastalıkları	8
4.Kurul	Sindirim sistemi ve metabolizma hastalıkları	6
5. Kurul	Endokrin ve ürogenital sistem hastalıkları	6
6.Kurul	Nöroloji,psikiyatri ve duyu organları hastalıkları	11
7.Kurul	Toplum sağlığı ve tıp hukuku	8

Kas iskelet istemi ve deri hastalıkları kurulu

Ağırlıklı olarak dermatoloji, fizik tedavi ve ortopedi ile patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 28 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 19’da, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 20’de derlenmiştir.

Tablo 19: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=28)	71,4 (20)	3,6 (1)	25,0 (7)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=27)	77,7 (21)	3,8 (1)	18,5 (5)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=32)	68,8 (22)	15,6 (5)	15,6 (5)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=31)	74,2 (23)	9,7 (3)	16,1 (5)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=31)	80,6 (25)	9,7 (3)	9,7 (3)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=30)	83,3 (25)	10,0 (3)	6,7 (2)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=29)	51,8 (15)	24,1 (7)	24,1 (7)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=30)	66,6 (20)	3,4 (1)	30,0 (9)

Tablo 20: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=30)	50,0 (15)	30,0 (9)	20,0 (6)
Sorular beklentilerime uygundu (n=29)	37,9 (11)	41,4 (12)	20,7 (6)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Öğrenme hedeflerinin slaytlara eklenmesi dersi daha verimli öğrenmemize yardımcı oluyor. Bazı hocaların slaytlarında olsa da bazılarında eksik...”

“Ders hocalarımızın dersi Türkçe anlatması bizler için çok büyük kolaylık oluyor...”

“Bazı hocalarımız İngilizce anlatımda kendilerini çok iyi ifade edemiyorlar bence...”

“Sorular çoğu hocanın derste vurgulayıp önemli dediği yerlerden gelmedi...”

“Soruların belirlenen konu hedeflerinde olmasını beklerdim...”

“İlk kurulda ara sınav notumuzu öğrenmek bizler için çok güzel bir gelişme oldu bu uygulamanın devam etmesini istiyorum.”

Kan ve lenf hastalıkları

Ağırlıklı olarak iç hastalıkları, immünoloji ile patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 9 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 21’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 22’de derlenmiştir.

Tablo 21: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=9)	66,6 (6)	11,1 (1)	22,3 (2)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=9)	66,6 (6)	11,1 (1)	22,3 (2)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=9)	77,8 (7)	11,1 (1)	11,1 (1)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=9)	77,8 (7)	0	22,3 (2)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=9)	77,8 (7)	0	22,3 (2)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=9)	88,9 (8)	0	11,1 (1)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=9)	66,6 (6)	22,3 (2)	11,1 (1)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=9)	66,6 (6)	22,3 (2)	11,1 (1)

Tablo 22: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=9)	55,5 (5)	44,5 (4)	0
Sorular beklentilerime uygundu (n=9)	55,5 (5)	44,5 (4)	0

Dolaşım ve solunum sistemi hastalıkları

Ağırlıklı olarak kardiyoloji, göğüs hastalıkları ve patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 74 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Geri bildirim kabaca iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda dersler ikinci kısımda ise ölçme ve değerlendirme ile ilgili geri bildirimler alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 23’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 24’de derlenmiştir.

Tablo 23: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=84)	33,3 (28)	20,4 (17)	46,3 (39)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=82)	39,0 (38)	24,4 (14)	36,6 (30)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=83)	56,6 (47)	18,0 (15)	25,4 (21)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=84)	53,6 (45)	19,0 (16)	27,4 (23)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=84)	65,5 (55)	13,1 (11)	21,4 (18)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=80)	66,3 (53)	7,4 (6)	26,3 (21)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti *			
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=84)	23,8 (20)	38,1 (32)	38,1 (32)

* Anket sistemindeki hata nedeniyle öğrenciye yöneltilenmiştir.

Tablo 24: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=83)	22,9 (19)	49,4 (41)	27,7 (23)
Sorular beklentilerime uygundu (n=82)	8,5 (7)	70,7 (58)	20,7 (17)

Öğrencilerin birinci kurul için verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıya alınmıştır.

“Slaytlar daha anlaşılır olabilir. Hocalarımız derslerden sonra slaytlarına örnek sorular koyarlarsa eğer kafamızda daha da netleşebilir....”

“Hibrit sistemde onlineda ses kalitesi çok düşük ve dersler hiç bir şekilde anlaşılmıyor...”

“İngilizce olan dersler Türkçe anlatılıyor...”

“Geçen sene EKG okumasını öğrenmediğimiz için bu seneki bazı konuları anlayamadım...”

“Sorular aşırı zordu ve sınavdan 2 hafta önce bize baraj yok dendi ama sınav sonrası baraj uygulanacak dendi...”

“Bazı derslerimiz için vakit yetmezken, bazı derslerimiz çok erken bitti. Ertelenen derslerimiz oldu ve telafisi yapılmadı. Burada MBU hakkında da bir şeyler söylemek istiyorum; oskültasyon öğrenmemiz gereken bir uygulamada neden hiçbir materyalin olmadığı ve olanların da düzgün çalışmadığı bir laboratuvarda verim alamadan zaman harcadığımızı halen çözemedim...”

“Komite büyüktü. Her iki sistem ayrı bir komite olması gerekiyor...”

“Soru sayısı azaltılabilir ve hocalardan soru zorluklarının düşürülmesi istenebilir...”

“Meslek hayatımızda daha çok kullanacağımız sık karşılaşılan temel bilgilerle alakalı sorular olursa hem akılda kalıcı hem de daha öğretici olur...”

“Sınav soruları hazırlanırken yeterince dikkat edilmediğini düşünüyorum çünkü neredeyse her sınavda eksik bir şık, yanlış yazılan bir şey oluyor; örnek vermek gerekirse küçük sınavda cevabın yanında (Answer) yazan soru vardı...”

“Sorular çok uzundu ve zaman çok azdı / sorular karışık geldi. Bütün dersler soruları beraber olmalıydı ...”

Sindirim sistemi ve metabolizma hastalıkları

Ağırlıklı olarak iç hastalıkları, genel cerrahi ve patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 11 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 25’te, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 26’da derlenmiştir.

Tablo 25: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=11)	36,3 (4)	45,7 (5)	18,0 (2)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=11)	36,3 (4)	36,3 (4)	27,1 (3)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=11)	54,7 (6)	9,0 (1)	36,3 (4)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=11)	73,0 (8)	9,0 (1)	18,0 (2)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=11)	54,7 (6)	9,0 (1)	36,3 (4)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=11)	45,5 (5)	9,0 (1)	45,5 (5)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=11)	54,7 (6)	9,0 (1)	36,3 (4)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=11)	27,1 (3)	36,3 (4)	36,3 (4)

Tablo 26: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=11)	36,3 (4)	36,3 (4)	27,4 (3)
Sorular beklentilerime uygundu (n=11)	9,0 (1)	54,5 (6)	36,3 (4)

“Sorular çok yoruma dayalı asla net bir cevabı yok...”

“Sorular çok zordu, geçen senelerin sorularına göre çok daha kıyıda köşede kalan sorular sorulmuş.”

“Farmakoloji sorularında çok zorlandım..”

Endokrin ve Ürogenital sistem hastalıkları

Ağırlıklı olarak iç hastalıkları, kadın hastalıkları ve doğum, üroloji ve patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 9 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 27’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 28’de derlenmiştir.

Tablo 27: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=9)	88,8 (8)	0	11,2 (1)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=9)	88,8 (8)	0	11,2 (1)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=9)	77,6 (7)	11,2 (1)	11,2 (1)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=8)	75,0 (6)	0	25,0 (2)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=9)	66,6 (6)	0	33,4 (3)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=9)	66,6 (6)	11,2 (1)	22,2 (2)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=8)	87,5 (7)	0	12,5 (1)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=9)	100 (8)	0	0

Tablo 28: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=9)	88,8 (8)	0	11,2 (1)
Sorular beklentilerime uygundu (n=9)	77,6 (7)	0	22,4 (2)

Nöroloji,psikiyatri ve duyu organları hastalıkları

Ağırlıklı olarak nöroloji, psikiyatri ve patoloji derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 6 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 29'de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 30'de derlenmiştir.

Tablo 29: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=6)	83,3 (5)	0	16,7 (1)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=6)	83,3 (5)	0	16,7 (1)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=6)	66,6 (4)	0	33,4 (2)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=6)	83,3 (5)	0	16,7 (1)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=6)	83,3 (5)	0	16,7 (1)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=6)	83,3 (5)	16,7 (1)	0
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=6)	66,6 (4)	0	33,4 (2)
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=6)	66,6 (4)4	0	33,4 (2)

Tablo 30: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=6)	83,3 (5)	16,7 (1)	0
Sorular beklentilerime uygundu (n=6)	83,3 (5)	16,7 (1)	0

Toplum sağlığı ve tıp hukuku

Ağırlıklı olarak halk sağlığı ve adli tıp derslerinden oluşan bir ders kuruludur. Kurul sonunda 7 öğrenciden geri bildirim alınmıştır. Dersler ile ilgili geri bildirimler tablo 31’de, ölçme ve değerlendirme ile ilgili geribildirimler ise tablo 32’de derlenmiştir.

Tablo 31: Kurul dersleri ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Ders slaytları açık ve anlaşılırdı. (n=7)	85,7 (6)	0	14,3 (1)
Derslerin anlatımı genel olarak açık ve anlaşılırdı (n=7)	71,4 (5)	14,3 (1)	14,3 (1)
Derslerin İngilizcesi/Türkçesi açık ve anlaşılırdı (n=7)	85,7 (6)	0	14,3 (1)
Dersler genel olarak zamanında başladı (n=7)	71,4 (5)	14,3 (1)	14,3 (1)
Dersler genel olarak zamanında bitti (n=7)	85,7 (6)	0	14,3 (1)
Derslerde soru sorulması teşvik edildi. (n=7)	85,7 (6)	0	14,3 (1)
Derslerin öğrenme hedefleri belirtilmişti (n=7)	100 (7)	0	0
Dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı (n=15)	5	1	1

Tablo 32: Kurul sınavı ile ilgili geri bildirimler

	Katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Kararsız % (n)
Sınav soruları açık ve anlaşılırdı (n=7)	56,8 (4)	14,4 (1)	28,8 (2)
Sorular beklentilerime uygundu (n=7)	42,8 (3)	14,4 (1)	42,8 (3)

Üçüncü sınıf geri bildirimleri doğrultusunda öneriler

Öğrencilerden gelen geri bildirimler ağırlıklı ders programının yoğunluğu ile ilişkilidir. Özellikle kardiyovasküler ve solunum sistemi kurulunun birlikte olması öğrencilerin zorlanmasına yol açmaktadır. Bu ders kurulunun bölünmesi önerilir. Son ders kurulunun ise çok kısa bir kurul olduğu belirtilmektedir. Bu kurulun yapısının değiştirilmesi (kaldırılması veya kısaltılması) faydalı olacaktır.

IV. SINIF PROGRAM DEĞERLENDİRMESİ

IV sınıftaki öğrencilerimizin aldıkları uygulamalı derslerin listesi tablo 33'te verilmiştir. Öğrenciler toplamda 8 uygulamalı ders almışlardır. Öğrencilerin toplamda verdikleri geribildirim sayısı 20'dir. Bu geri bildirimlerin 7'si iç hastalıkları, 6'sı üroloji, 2'si çocuk sağlığı ve hastalıkları, 2'si genel cerrahi derslerindedir. Kadın hastalıkları ve doğum, anestezi ve reanimasyon ve çocuk cerrahisi derslerinden 1'er geribildirim gelmiştir. Bilimsel etkinlik dersinden ise geribildirim olmamıştır. Bu dönemde öğretim üyelerinden ise herhangi bir geri bildirim alınmamıştır. Bu açıdan bakıldığında geribildirim sayısının çok yetersiz olduğu söylenebilir. Öğrencilerin geri bildirim yapmasını teşvik edici önlemler alınmalıdır. Dersin diğer paydaşı olan öğretim üyelerinden de geribildirim alınması uygulamasına ivedilikle başlanmalıdır.

Tablo 33: IV sınıf öğrencilerinin almış olduğu uygulamalı dersler

Uygulamalı ders	Süre (hafta)
İç hastalıkları	9
Çocuk sağlığı ve hastalıkları	9
Kadın hastalıkları ve doğum	8
Üroloji	2
Cocuk cerrahisi	2
Bilimsel etkinlik	Yıllık ders
Anestezi ve reanimasyon	2
Genel cerrahi	6

İç hastalıkları

Toplamda 7 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin büyük çoğunluğu %71 (n=5) uygulamalı dersin süresini yeterli olarak değerlendirmiştir. Geri bildirim veren öğrencilerin %14,5 (n=1) süreyi yetersiz bulurken, %14,5 (n=1) süreyi fazla uzun bulmuştur.

Uygulamalı dersin ortamı: Ortam olarak değerlendirildiğinde geri bildirim veren öğrencilerin en çok eleştirdiği noktanın giyinme alanı ile ilgili olduğu görülmektedir. Uygulamalı ders ortamının genel olarak yeterli olduğu söylenebilir (Tablo 34).

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamıştır. Teorik ders düzeyleri ile ilgili olarak öğrencilerden %71'lik bir kısım derslerin düzeyinin yeterli olduğuna kısmen katılmaktadır (Tablo 35).

Tablo 34: İç hastalıkları eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Derslik yeterliydi	85,5 (6)	14,5 (1)		
Ders çalışabileceğim ortam vardı	71,0 (5)	14,5 (1)	14,5 (1)	
Giyinme ortamı mevcuttu	56,5 (4)	29,0 (2)	14,5 (1)	
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim	100 (7)			
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik	100 (7)			
Ortam dostçaydı	85,5 (6)	14,5 (1)		
Kendimi yabancı hissetmedim	85,5 (6)	14,5 (1)		

Tablo35: İç hastalıklarında teorik ve uygulamalı eğitimlerin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	100 (7)			
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	29,0 (2)	71,0 (5)		
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	100 (7)			
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	100 (7)			
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	85,5 (6)	14,5 (1)		
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	85,5 (6)	14,5 (1)		
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	100 (7)			
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.	100 (7)			

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında ölçme ve değerlendirme uygulamalarının öğrencinin beklentisini karşıladığı söylenebilir. Özellikle tüm katılımcılar ölçme ve değerlendirme yönteminin stajın öğrenme hedeflerine uygun olduğunu belirtmektedir. Diğerlerine göre kısmen daha fazla eleştirilen konunun geribildirimlerle ilişkili olduğu görülmektedir (Tablo 36)

Tablo 36: İç hastalıklarında ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.	85,5 (6)	14,5 (1)		
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.	100 (7)			
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.	85,5 (6)	14,5 (1)		
Ölçme değerlendirme bilgimizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.	85,5 (6)	14,5 (1)		
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.	71,0 (5)	29,0 (2)		
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı	71,0 (5)	29,0 (2)		

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geribildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Serviste bulunan asistan hekimler ilgili olduğunuzu gösterdiğiniz takdirde sizinle hem sosyal hem akademik anlamda çok iyi bir birliktelik kuruyorlar. Teorik bilgilerin yanı sıra mesleğin işleyişini, saha çalışmalarına aktif olarak katılarak öğrenme imkanı bulduk.”

“Sorumlu öğretim üyemizin ilgi ve alakası kesinlikle”

“Her şey çok mükemmeldi, XXX bayağı ilgiliydi, şimdiye kadar en iyi stajdı, her şey zamanında oluyordu, bizi memnun etmeye çok çaba harcıyordu...”

“Asistan abi ve ablalarımızın öğretici ve ilgili olmaları.”

“Bazı sıkıntılar olsa da hiç memnun olmadığım bir durum olduğunu hatırlamıyorum.”

Örneklerden de anlaşılacağı üzere öğrencilerin iç hastalıkları uygulamasında öğretim elemanları ve diğer sağlık personeli ile iyi bir ilişki kurduğu ve dostça bir ortam oluştuğu görülmektedir.

“Bazen öğleden sonra servis ya poliklinikte boş kalıyorduk...”

“Poliklinik eğitimlerinin verimi biraz düşüktü...”

“Öğrencilerin staja başladığı gün itibariyle servise yeni yatan bir hastayı asistan hekimin gözetiminde bütüncül bir yaklaşımla takip etmeleri sağlanırsa (tanı, tedavi, taburculuk işlemleri vs.) çok faydalı olacağını düşünüyorum...”

Poliklinik uygulamalarında ve servis uygulamalarında öğrencilerin öğretim üyeleri nezaretinde daha fazla sorumluluk almaları sağlanabilir. Ders saati uygulamalarının daha iyi planlaması ile öğrencilerin boş kaldığı süreler azaltılabilir.

Üroloji

Toplamda 6 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin büyük çoğunluğu %66,6 (n=4) uygulamalı dersin süresinin yetersiz olduğunu %33,4 (n=2) yeterli olduğunu belirtmiştir.

Uygulamalı dersin ortamı: Ortam olarak değerlendirildiğinde geri bildirim veren öğrencilerin en çok eleştirdiği noktanın giyinme alanı, fiziksel ihtiyaçların karşılanması ile ilgili sıkıntılar ve ders çalışma ortamı olmaması olduğu görülmektedir (Tablo 37).

Tablo 37: Üroloji eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Derslik yeterliydi	66,6 (4)	16,6 (1)	16,6 (1)	
Ders çalışabileceğim ortam vardı	33,4 (2)	16,6 (1)	50,0 (3)	
Giyinme ortamı mevcuttu	16,6 (1)	16,6 (1)	66,6 (4)	
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim	33,4 (2)		66,6 (4)	
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik	100 (6)			
Ortam dostçaydı	100 (6)			
Kendimi yabancı hissetmedim	83,4 (5)		16,6 (1)	

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamıştır. Ancak staj esnasında teorik ve pratik derslerle ilgili geribildirim alınması ile ilgili olumsuz geri dönüşler mevcuttur. Yine derslerin zamanında uygulanması, servis uygulamalarının eğiticiliği eleştirilen konuların başında gelmektedir (Tablo 38). Bu açıdan servis uygulamalarının yeniden yapılandırılması uygun olabilir.

Tablo 38: Üroloji teorik ve uygulamalı eğitimlerin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	66,6 (4)	33,3 (2)		
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	83,4 (5)	16,6 (1)		
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.	66,6 (4)	16,6 (1)	16,6 (1)	
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.	66,6 (4)	33,3 (2)		
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	66,6 (4)	33,3 (2)		
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	83,4 (5)	16,6 (1)		
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	83,4 (5)	16,6 (1)		
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	50,0 (3)	33,4 (2)	16,6 (1)	
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	50,0 (3)	50,0 (3)		
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	83,4 (5)		16,6 (1)	
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	50,0 (3)	16,6 (1)	33,4 (2)	
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	50,0 (3)	16,6 (1)	33,4 (2)	
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.	100 (6)			

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında öğrencilerin bu uygulama ile ilgili en çok olumsuz dönüşün ölçme ve değerlendirme ile ilgili olduğu görülmektedir. Ölçme değerlendirmenin becerileri değerlendirmedeği, içerikle uyumlu olmadığı gibi geribildirimler mevcuttur. Bu açıdan bu uygulamanın ölçme değerlendirme bileşeninin yapılandırılması faydalı olacaktır (Tablo 39)

Tablo 39: Üroloji ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.	66,6 (4)	16,6 (1)	16,6 (1)	
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.	66,6 (4)	16,6 (1)	16,6 (1)	
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.	33,4 (2)	50,0 (3)	16,1 (1)	
Ölçme değerlendirme bilgimizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.		50,0 (3)	50,0 (3)	
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.		66,6 (4)	33,3 (2)	
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı	16,6 (1)	50,0 (3)	33,4 (2)	

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geribildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Üroloji hocalar ve asistanlar gerçekten çok yardımcıydılar her zaman ve program düzgün bir şekilde ayarlanmıştı, şimdi genel cerrahide öyle bir şey pek görmüyoruz.”

“Her şey zamanında oluyordu, vakit kaybetmiyorduk.”

“Hocalar samimiydi. Poliklinik çalışmalarım öğreticiydi. Motivasyonumu artırdı.”

Örneklerden de anlaşılacağı üzere öğrencilerin üroloji uygulamasında öğretim elemanları ve diğer sağlık personeli ile iyi bir ilişki kurduğu ve dostça bir ortam oluştuğu görülmektedir.

“Düzensiz ve sistemsiz oluşu...”

“Programlama işini temsilcilere bırakmayıp siz ayarlarsınız daha iyi.”

“Süresi çok kısa, hocalar dersleri sıkıştırmak zorunda kaldılar”

“Bence yazılı sınav zordu. Sözlü sınavda ise adalet pek sağlanamadı. Son olarak, bazı derslerim düzeyi kimi zaman bir uzmanın alması gereken seviyeye geldi. Bu durum beni biraz zorladı.”

Uygulamanın süresi dikkate alınarak UÇEP dahilinde konularda revizyon yapılabilir. Yine derslerin ağırlıkları ve öğrenme hedefleri için UÇEP'ten yararlanılabilir.

Diğer uygulamalı dersler

Diğer uygulamalı derslerle ilgili dönüşler sayıca çok kısıtlı olduğundan hepsi bir arada ele alınmışlardır. Bu geri dönüşlerin 2'si çocuk sağlığı ve hastalıkları, 2'si genel cerrahi derslerindedir. Kadın hastalıkları ve doğum, anestezi ve reanimasyon ve çocuk cerrahisi derslerinden birer geribildirim verilmiştir. Bu stajlarla ilgili olumlu ve olumsuz geribildirim örnekleri aşağıdadır.

“İhtiyaç duymuyorum, ilgimi de çekmiyor; sınav sorularının işlenen konularla alakası yoktu, derste işlenmeyen, TUS kitaplarında bulamadığımız şeyler sorulmuştu; not dağılımı zaten adil değil, D grubunda hiçbir şey bilmeden 90 ortalamayla geçtiler biz yazılıda 60'ı zor geçtik. Sadece Kadın Doğum için değil tüm stajlar için geçerli gruplar arası da grupların kendi içinde de not dağılımı sözlüye giren hocaların farklı olması, gelen sorunun şansa bağlı olması vb. sebeplerle notlar tamamen şansa bağlı...”

“hiç bir şey zamanına yada usulünde değildi, çok vakit kaybediyorduk dersler üzerinden...”

“Staj ile ilgilenmesi gereken hocalarımız bizimle neredeyse hiç ilgilenmedi. Bu durum motivasyonumu olumsuz etkiledi. Genel olarak bir düzensizlik vardı...”

“Memnun olduğumdan değil, yeterince cerrahi eğitim almadığımı düşündüğümünden seçmeli olarak tekrar alırdım. Genel olarak küçük stajların ve genel cerrahinin süresi çok kısa ve yurt dışı denkliği konusu kafamı kurcalıyor, cerrahi eğitim süremiz Avrupa veya Amerika'ya göre yeterli sürede değil....”

“Derslerin online olup ve sınıfta zorunlu tutulduğunu, ve kimsenin dinlemediği bir ortam oluyordu...”

“Tek bir hastanede bağlı kalmak. Çünkü; Üniversitemiz bünyesindeki tüm hastanelerde staj yapma fırsatımız olsaydı tüm öğretim üyelerimiz ile beraber (hocalarımızın kendi hastaları ile) pratik uygulama yapma şansımız olabilirdi. Sınav çalışma zamanımızın sadece 1 gün olması (4 büyük staj için çok yetersiz). Derslerimizin çok geç bitmesi, hafta içi ders çalışma zamanımızın diğer fakültelere göre çok az olması....”

“Dzensizlik. Çok fazla sayıda dersimiz iptal oldu, online oldu, ertelendi. Son dakika yapılan iptal biz evlerimize gittikten sonra değiştirildi vs. Bu durum beni gerçekten çok üzdü...”

“Bence zamanlama bu stajda çok problem yaşattı bize...”

“Staj sorumlumuz öğrencilere keyfine göre puanlar vermiş. Daha önce bu stajı tamamlayan tüm gruplarda da durum böyleydi fakat herkes hocadan korktuğu için kimse bu durumu dile getirmiyor... Bununla birlikte sözlü sınav yapmadı ve sözlü puanlarımızı da kafasına göre vermiş, hiçbir kritere göre değil...”

Geri bildirimler genel olarak değerlendirildiğinde stajların ders programlarına uyumunun daha düşük olduğu ve ölçme ve değerlendirme de standardizasyonun olmadığı söylenebilir.

V. SINIF PROGRAM DEĞERLENDİRMESİ

V sınıftaki öğrencilerimizin aldıkları uygulamalı derslerin listesi tablo 11’de verilmiştir. Öğrenciler toplamda 20 uygulamalı ders almışlardır. Öğrencilerin toplamda verdikleri geribildirim sayısı 48’dir. Bu geri bildirimlerin 8’si Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, 6’sı Acil Tıp, 5’er tanesi Adli Tıp ve Nörolojidendir. Beyin ve Sinir Cerrahisi, Çocuk Ergen Ruh Sağlığı ve Ortopedi ve Travmatoloji için 3’er geribildirim mevcuttur. Çocuk cerrahisi, dermatoloji, Enfeksiyon Hastalıkları, Fizik tedavi ve rehabilitasyon, Göz, KBB ve Plastik cerrahiden 2’şer geribildirim yapılmıştır. Radyolojiden tek geribildirim yapılmıştır. Diğer uygulamalı eğitimlerle ilgili geri dönüş yoktur. Bu açıdan bakıldığında geribildirim sayısının çok yetersiz olduğu söylenebilir. Öğrencilerin geri bildirim yapmasını teşvik edici önlemler alınmalıdır. Dersin diğer paydaşı olan öğretim üyelerinden de geribildirim alınması uygulamasına ivedilikle başlanmalıdır.

Tablo 40: V sınıf öğrencilerinin almış olduğu uygulamalı dersler

Uygulamalı ders	Süre (hafta)
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları	3
Acil Tıp	3
Adli Tıp	1
Nöroloji	3
Beyin ve Sinir Cerrahisi	1
Çocuk Ergen Ruh Sağlığı	1
Ortopedi ve Travmatoloji	2
Çocuk Cerrahisi	2
Dermatoloji	2
Enfeksiyon Hastalıkları	3
FTR	2
Göz	1
KBB	2
Plastik Cerrahi	1
Radyoloji	2
Göğüs Cerrahisi	1
Göğüs Hastalıkları	3
Kalp damar cerrahisi	1
Kardiyoloji	3
Nükleer Tıp	1

2.5.1 Ruh Sağlığı ve Hastalıkları

Toplamda 8 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin büyük çoğunluğu %50 (n=4) uygulamalı dersin süresini yeterli olarak değerlendirmiştir. Geri bildirim veren öğrencilerin %12,5 (n=1) süreyi yetersiz bulurken, %37,5 (n=3) süreyi fazla uzun bulmuştur.

Uygulamalı dersin ortamı: Ortam olarak değerlendirildiğinde geri bildirim veren öğrencilerin en çok eleştirdiği noktanın ders çalışmaya ortamı olmaması ve giyinme alanı ile ilgili olduğu görülmektedir. Uygulamalı ders ortamının geliştirilmesi gereklidir (Tablo 41).

Tablo 12: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uygulamalı eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum % (n)	Kısmen katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Fikrim yok % (n)
Derslik yeterliydi	37,5 (3)	37,5 (3)	25,0 (2)	
Ders çalışabileceğim ortam vardı	12,5 (1)	37,5 (3)	50,0 (4)	
Giyinme ortamı mevcuttu	25,0 (2)	25,0 (2)	37,5 (3)	12,5 (1)
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim	37,5 (3)	50,0 (4)	12,5 (1)	
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik	50,0 (4)	37,5 (3)	12,5 (1)	
Ortam dostçaydı	50,0 (4)	50,0 (4)		
Kendimi yabancı hissetmedim	50,0 (4)	37,5 (3)	12,5 (1)	

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini kısmen karşılamıştır. Teorik derslerin zamanlarında yapılmaması ve sık program değişimi öğrencilerin en sık eleştirdiği konudur. Derslerin düzeyleri ile ilgili olarak öğrencilerden %50'lik bir kısım derslerin düzeyinin yeterli olduğuna katılmaktadır (Tablo 42).

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında ölçme ve değerlendirme uygulamalarının öğrencinin yaklaşık yarısının beklentisini karşıladığı söylenebilir. Öğrenciler uygulanan ölçme değerlendirmenin beceriyi değerlendirmediği düşünülmektedir. Öte yandan olumsuz olarak geri dönüş yapılan konulardan birisi de geribildirimlerle ilişkilidir (Tablo 43).

Tablo 42: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uygulamalı eğitiminin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum % (n)	Kısmen katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Fikrim yok % (n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	37,5 (3)	50,0 (4)	12,5 (1)	
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	62,5 (5)	25,0 (2)	12,5 (1)	
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.		37,5 (3)	62,5 (5)	
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.	37,5 (3)	12,5 (1)	50,0 (4)	
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	50,0 (4)	25,0 (2)	25,0 (2)	
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	50,0 (4)	25,0 (2)	25,0 (2)	
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	62,5 (5)	37,5 (3)		
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	37,5 (3)	12,5 (1)	50,0 (4)	
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	50,0 (4)	25,0 (2)	25,0 (2)	
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	37,5 (3)	25,0 (2)	37,5 (3)	
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	50,0 (4)		50,0 (4)	
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	37,5 (3)	25,0 (2)	37,5 (3)	
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.	25,0 (2)	50,0 (4)	25,0 (2)	

Tablo 43: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uygulamalı eğitiminde ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum % (n)	Kısmen katılıyorum % (n)	Katılmıyorum % (n)	Fikrim yok % (n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.	62,5 (5)		25,0 (2)	12,5 (1)
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.	62,5 (5)	12,5 (1)	25,0 (2)	
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.	62,5 (5)	12,5 (1)	25,0 (2)	
Ölçme değerlendirme bilginizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.	37,5 (3)	25,0 (2)	37,5 (3)	
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.	37,5 (3)	37,5 (3)	25,0 (2)	
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı	50,0 (4)	12,5 (1)	25,0 (2)	12,5 (1)

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geribildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Teorik yükü çok fazla olan bir stajdı. Pratikte öğrenme ağırlıklı bir bölümü seçmeli almayı tercih ederim.”

“Yetkili kişiler sanki daha önceden stajımız olacağını bilmiyorlarmış gibiydiler, sınav günü aşırı plansızdı, öğleden önce bitmesi planlanan sınav günü 17 gibi bitti, sınav kağıtlarının fotokopisini bile öğleden sonra hazırladılar, stajyerler kesinlikle 2.plandaydı, stajda yetkili kişilerden gördüğümüz muamele "işim var ama yeterince beklersen belki bişeyler gösteririm" tarzındaydı, hobi olarak uğraşsam daha iyi koordine edebilirdim...”

“ Stajın süresi çok uzundu ve zamanımız sürekli bir şeyleri bekleyerek geçti. Neredeyse hiçbir şey zamanında olmadı. Bazı hocalar bize zorla ders anlatıyor gibilerdi. Erenköy'le koordine olamamış gibiydi. Erenköy'dekilerin çoğu bizden habersizdi. Pratik yapabilmek için bile kendimiz emek verdik. Erenköy'de biz uğraşmasak hiçbir şey yapamayacağız gibiydi. Lütfi Kırdar 'da da zamanımız sürekli bir şeyleri bekleyerek geçti. Çoğu ders zamanında başlamadı....”

“Süre gereksiz uzundu - Erenköy de dersten başka birşey görmedim...”

“ Ruh sağlığı stajımız Kartal Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi'nde oldukça verimli geçti. Hocamız ve ekibi çok ilgiliydi. Ancak hocamızla sadece birkaç gün birlikte çalışabildik. Psikiyatri stajımın tamamını bu hastanede tamamlamak isterdim.”

“Bu stajda pratikte yaptığımız şeyleri daha çok sevdim, hasta vizitine katılma, hastadan anemnez alma ve hasta sunma gibi...”

“Asistanlar ve hocalar genel olarak cana yakındı.”

“Neredeyse hiçbir şeyin zamanında olmaması, sürekli bir şeyleri beklemek zorunda olmak, sürekli pratik yapmak ve bir şeyler görmek için uğraşmak zorunda olmak, hiçbir şeyin planlı olmaması...”

“Erenköy de geçen her gün çünkü uygulamalı olarak sadece 10dk'lık bir vizit gördüm.”

“Erenköy Ruh ve Sinir hastalıkları hastanesinde oldukça zorluk çektik. Bulduğumuz servislerde asistan ekibinin ve hocaların çoğu zaman haberleri olmuyordu ya da

ilgilenmiyorlardı. Uzun süre bu hastanede bulunmama rağmen Kartal şehir hastanesinde gördüğümünden çok daha az hasta görebildim. Ayrıca hastanede eşyalarımızı dahi koyabileceğimiz bir derslik ortamının olmayışı, ders çalışabileceğimiz bir alanın bulunmayışı da bizi zorladı.”

“Erenköy’de bizimle ilgilenecek tayin edilmiş biri olmadığı için dersler haricindeki pratiklerde yapacağımız pratik uygulama belli değildi, daha çok hastası olan bir hastane olmasına rağmen çok az hasta görebildik”

“Pratik süresi daha uzun olabilirdi...”

“Stajın büyük çoğunlukla Kartal şehir hastanesinde yapılmasının daha verimli olacağına inanıyorum. Gerekli görülen, Kartal’da henüz bulunmayan AMATEM gibi servisler için birkaç kez Erenköy ruh ve sinir hastalıkları hastanesi kullanılabilir.”

“Teorik eğitimimizin kartalda olması gerektiğini düşünüyorum. Pratik eğitimi için bir kaç gün Erenköy’e gitmemizin yeterli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca teorik eğitimimizde yer alan bazı ders konularının bizim için ağır ve gereksiz olduğunu düşünüyorum. Dersleri anlatan hocalarımız dersin başında da belirttiği gibi bizim seviyemize uygun olmayan bazı dersler vardı.”

“Hocalar slaytları anlatma konusunda genel olarak çok yavaş. Kısa slaytlar bile içlerinde çok fazla yoğun bilgi olmamasına rağmen çok uzun sürüyor. Ayrıca slaytların çoğu çok özensiz hazırlanmıştı, asistanlara anlatılan slaytlar üzerinden bize anlatıldı. Kısacası staja gelmesek kendimiz çalışsak bile 3 haftada çok daha fazla şey öğrenirdik.”

“3 hafta bence fazla..”

Acil Tıp

Toplamda 6 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin büyük çoğunluğu %66,6 (n=4) uygulamalı dersin süresinin daha kısa olması gerektiğini; %33,4 (n=2)’ü yeterli olduğunu belirtmiştir.

Uygulamalı dersin ortamı: Uygulamalı dersin ortamı genel olarak olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Geri bildirim veren öğrencilerin en çok eleştirdiği nokta ders çalışmak için elverişli bir alanının olmayışı, giyinme alanı ile ilgili sıkıntılar ve öğretim üyeleri ile yeterli iletişimin kurulamamasıdır (Tablo 44).

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamamıştır. Staj başlangıcında hedeflerin belirlenmesi, ders programlarına uyulmaması, ders düzeylerinin uygun olmaması ve ders anlatımının yeterli olmaması gibi konular en çok olumsuz geribildirim olduğu alanlardır. Staj esnasında teorik ve pratik derslerle ilgili geribildirim alınması ile ilgili olumsuz geri dönüşler mevcuttur (Tablo 45).

Tablo 45: Acil Tıp eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Derslik yeterliydi	83,4 (5)	16,6 (1)		
Ders çalışabileceğim ortam vardı	16,6 (1)	16,6 (1)	66,6 (4)	
Giyinme ortamı mevcuttu	33,3 (2)		66,6 (4)	
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim	16,6 (1)	50,0 (3)	33,3 (2)	
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik		16,6 (1)	50 (3)	
Ortam dostçaydı		33,3 (2)	66,6 (4)	
Kendimi yabancı hissetmedim		33,3 (2)	66,6 (4)	

Tablo 46: Acil Tıp teorik ve uygulamalı eğitimlerin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	16,6 (1)		83,4 (5)	
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	50 (3)		50 (3)	
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.			100 (6)	
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.			100 (6)	
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	16,6 (1)		83,4 (5)	
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	33,3 (2)		66,6 (4)	
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	33,3 (2)	16,6 (1)	50 (3)	
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	33,3 (2)	16,6 (1)	50 (3)	
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	50 (3)		50 (3)	
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	33,3 (2)		50 (3)	16,6 (1)
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	33,3 (2)	16,6 (1)	50 (3)	
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	16,6 (1)		83,4 (5)	
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.		33,3 (2)	66,6 (4)	

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında öğrencilerin bu uygulama ile ilgili en çok olumsuz dönüşün ölçme ve değerlendirme ile ilgili olduğu görülmektedir. Ölçme değerlendirmenin becerileri değerlendirmedeği, içerikle uyumlu olmadığı gibi geribildirimler mevcuttur. Bu açıdan bu uygulamanın ölçme değerlendirme bileşeninin yapılandırılması faydalı olacaktır (Tablo 46)

Tablo 46: Acil Tıp teorik ve uygulamalı eğitimlerin ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.		33,3 (2)	66,6 (4)	
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.		33,3 (2)	66,6 (4)	
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.		33,3 (2)	66,6 (4)	
Ölçme değerlendirme bilgimizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.		16,6 (1)	83,4 (5)	
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.		16,6 (1)	83,4 (5)	
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı		33,3 (2)	66,6 (4)	

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geribildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Stajyer öğrencilerinin eğitim planlaması noktasında eksik bir staj olduğunu düşünüyorum.”

“Acil stajı genel olarak hiç bir beklentimi karşılamadı, eğitici değildi. Ders programını yoktu. Dersin olup olmayacağını bilmeden saatlerce bekledik. Derse dair eğitici slaytlar yoktu. 2 haftalık staj programımızda ilk bir hafta 3-4 ders işleyip, sınava 2 gün kala 8'e yakın slayt işlendi. Sınavımızda klasik sorular vardı fakat ölçme ve değerlendirme hakkında hiç bilgi verilmedi. Sözlü sınavımızda çok küçük düşürücü bir tavırla bize yaklaştılar. Anlatılmayan konular hakkında sorular soruldu.”

“Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kuramadık. kendimi yabancı hissettim hiç ilgilenmediler.”

“Pratik eğitimimiz güzeldi.”

“Dersler güzel anlatıldı. Bölüm başkanları kendileri gelip bizimle ilgilendiler.”

“Ders programımızdan, hangi dersin işleneceğinden ve neyden ne kadar sorumlu olduğumuzdan habersiz olmamız...”

“Sabah 8:00 akşam 5:00 te çıkıyorduk. Tüm önemli ve zor dersler son 2 günde 5 saatte arasız anlatıldı. Ders programı yok. Slayt dışı şeyler anlatıldı. Hoca tahtaya yazdıkları hiç anlaşılıyor söyleyince kızıyor. Aile hekimleri ile ders işlendi ve düzeylerine göre ders anlatıldı. Sözlü sınavda aşağılayıcı ifadeler kullanıldı.”

“Program yoktu, düzenli saatlerde ders işlenmedi...”

“Daha sistemli bir staj olabilirdi ama yoğunluktan bizim programımıza önem gösterilemedi sanırım. Ama yine de hocalarımız çok iyi niyetli ve çok yardımseverdi.”

Adli Tıp

Toplamda 5 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin tamamı sürenin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Uygulamalı dersin ortamı: Uygulamalı dersin ortamı genel olarak olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Geri bildirim veren öğrencilerin en çok eleştirdiği nokta ders çalışmak için elverişli bir alanının olmayışı, giyinme alanı ile ilgili sıkıntılar ve öğretim üyeleri ile yeterli iletişimin kurulamamasıdır (Tablo 47).

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini karşılamamıştır (Tablo 48).

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında öğrencilerin bu uygulama ile ilgili en çok olumsuz dönüşün ölçme ve değerlendirme ile ilgili olduğu görülmektedir. Ölçme değerlendirmenin becerileri değerlendirmede, içerikle uyumlu olmadığı gibi geribildirimler mevcuttur. Bu açıdan bu uygulamanın ölçme değerlendirme bileşeninin yapılandırılması faydalı olacaktır (Tablo 49).

Tablo47: Adli Tıp eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Derslik yeterliydi	60 (3)		40 (2)	
Ders çalışabileceğim ortam vardı	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Giyinme ortamı mevcuttu		40 (2)	60 (3)	
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim		60 (3)	60 (3)	
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik	20 (1)	20 (1)	60 (3)	
Ortam dostçaydı	20 (1)	20 (1)	60 (3)	
Kendimi yabancı hissetmedim	20 (1)	20 (1)	60 (3)	

Tablo 48: Adli Tıp eğitiminin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	80 (4)	20 (1)		
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	100 (5)			
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.	40 (2)	60 (3)		
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.	40 (2)	60 (3)		
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	80 (4)		20 (1)	
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.		60 (3)	40 (2)	
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	60 (3)		40 (2)	
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.	20 (1)	60 (3)	20 (1)	

Tablo 49: Acil Tıp teorik ve uygulamalı eğitimlerin ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.		40 (2)	60 (3)	
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.		60 (3)	40 (2)	
Ölçme değerlendirme bilgimizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.			60 (3)	40 (2)
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.		20 (1)	80 (4)	
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı			100 (5)	

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geribildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Türkçe ile İngilizce Tıp öğrencilerinin bir arada sözlüye alınması adaletsizlik yarattı. Önce İngilizce tıp öğrencilerine daha zor olan sorular soruldu daha sonra Türkçe tıp öğrencilerine en belirgin spot bilgi şeklinde...”

“Hocaların çok güzel bir şekilde ders anlatması...”

“Pratikte otopsi görebilmek...”

“Sözlü sınavlar topluca bütün öğrencilerin bulunduğu ortamda yapıldı. Heyecandan dolayı bildiğimizi cevaplayamadığımız oldu...”

“Sadece 1 gün pratiğin olması...”

“Sözlü sınavdaki tutum ve adaletsizlik...”

“Yazılıdan bizi ayırıp farklı kağıtlar dağıttıkları gibi sözlüde de Türkçe ve İngilizce ayrı olarak alınmalı...”

Nöroloji

Toplamda 5 öğrenci tarafından değerlendirilmiştir.

Uygulamalı dersin süresi: Geri bildirim veren öğrencilerin %40 (n=2) uygulamalı dersin süresinin daha kısa olması gerektiğini; %20 (n=1)'s, daha uzun olması gerektiğini ve %40 (n=2)'de sürenin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Uygulamalı dersin ortamı: Uygulamalı dersin ortamı ile ilgili dönüşler izlendiğinde genel öğrencilerin en çok eleştirdiği nokta ders çalışmak için elverişli bir alanının olmayışı, giyinme alanı ile ilgili sıkıntılar ve öğretim üyeleri ile yeterli iletişimin kurulamamasıdır (Tablo 50).

Teorik ve uygulamalı eğitimler: Bu uygulamalı ders sırasında verilen teorik ve uygulamalı eğitimler genel olarak öğrencilerin beklentilerini kısmen karşılamamıştır. Ders programlarına uyulmaması, ders düzeylerinin uygun olmaması ve ders anlatımının yeterli olmaması gibi konular en çok olumsuz geribildirim olduğu alanlardır. Staj esnasında teorik ve pratik derslerle ilgili geribildirim alınması ile ilgili olumsuz geri dönüşler mevcuttur (Tablo 51).

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları: Genel olarak bakıldığında öğrencilerin bu uygulama ile ilgili en çok olumsuz dönüşün ölçme ve değerlendirme ile ilgili olduğu görülmektedir. Ölçme değerlendirmenin becerileri değerlendirmede, içerikle uyumlu olmadığı gibi geribildirimler mevcuttur. Bu açıdan bu uygulamanın ölçme değerlendirme bileşeninin yapılandırılması faydalı olacaktır (Tablo 52)

Tablo 50: Nöroloji eğitiminin ortam açısından değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Derslik yeterliydi	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Ders çalışabileceğim ortam vardı	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Giyinme ortamı mevcuttu	20 (1)	20 (1)	60 (3)	
Su vb. fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabildim	20 (1)	20 (1)	60 (3)	
Öğretim elemanlarıyla iyi ilişkiler kurabildik	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Ortam dostçaydı	20 (1)	20 (1)	60 (3)	
Kendimi yabancı hissetmedim	20 (1)	20 (1)	60 (3)	

Tablo 51: Nöroloji teorik ve uygulamalı eğitimlerin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında öğrenme hedefleri ile teorik ve uygulamalı dersler konusunda bilgi verildi.	60 (3)	40 (2)		
Staj başlangıcında staj sorumlu öğretim üyesi tanıtıldı.	80 (4)	20 (1)		
Teorik dersler programda belirtilen zamanlarda yapıldı.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Teorik derslerin zamanlaması uygundu.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Teorik derslerin düzeyi uygundu.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Teorik derslerin anlatımı yeterliydi.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Teorik derslerde sunum materyali (ppt ve benzeri) yeterliydi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Staj esnasında teorik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Teorik dersler genel olarak beklentilerimi karşıladı.	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Poliklinik çalışmalarım öğretici idi.	60 (3)		40 (2)	
Servis/hasta başı çalışmalarım öğretici idi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Staj esnasında pratik eğitimle ilgili geri bildirim vermemize fırsat verildi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Staj genel olarak beklentilerimi karşıladı.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	

Tablo 52: Nöroloji teorik ve uygulamalı eğitimlerin ölçme ve değerlendirmenin değerlendirilmesi

	Tamamen katılıyorum %(n)	Kısmen katılıyorum %(n)	Katılmıyorum %(n)	Fikrim yok %(n)
Staj başlangıcında ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verildi.	60 (3)	20 (1)	20 (1)	
Ölçme-değerlendirme yöntemi staj öğrenme hedeflerine uygundu.	20 (1)	60 (3)	20 (1)	
Ölçme-değerlendirme staj eğitim ve uygulamalarıyla ilişkiliydi.	40 (2)	20 (1)	40 (2)	
Ölçme değerlendirme bilginizin yanı sıra becerimizi de ölçtü.	40 (2)	40 (2)	20 (1)	
Ölçme değerlendirme sonrasında bireysel ve/veya toplu geribildirim verildi.	40 (2)		60 (3)	
Ölçme değerlendirme genel olarak beklentilerimi karşıladı	20 (1)	40 (2)	40 (2)	

Stajla ilgili değerlendirme örnekleri: Öğrencilerin stajla ilgili olarak verdikleri geri bildirimlerden bazıları aşağıdadır.

“Pratikler yeterliydi. El becerilerimizi geliştirmek için fırsat verildi.”

“Derslik ve bize ait bir lavabonun olması (en temel ihtiyaçlarımız maalesef) stajdaki en iyi şeydi.”

“Çoğu eğitim görevlisi anlatmakla yükümlü oldukları konuyu büyük başarıyla ve ilgiyle bize anlattı.”

“Bazı derslerimiz işlenmedi veya son günlere doğru işlendi. Bazı derslerin sadece olgu sunumları olmasına rağmen teorik dersi olmadı. (Epilepsi dersi)”

“Birçok klinikte staj yaptık ama hiçbir klinikte bu kadar kötü iletişim kurulduğunu görmedik...”

“Asistan doktorların öğrencilere karşı olan tutumu...”

“Stajın 9:00-12:00 ile 13:00 16:00 arası olması yeterli...”

“Staj boyunca her gün giriş ve çıkış imzası atabilmek için çırpınıp durduk...”

Diğer uygulamalı dersler

Diğer uygulamalı derslerle ilgili dönüşler sayıca çok kısıtlı olduğundan hepsi bir arada ele alınmışlardır. Beyin ve Sinir Cerrahisi, Çocuk Ergen Ruh Sağlığı ve Ortopedi ve Travmatoloji için 3'er geribildirim mevcuttur. Çocuk cerrahisi, dermatoloji, Enfeksiyon Hastalıkları, Fizik tedavi ve rehabilitasyon, Göz, KBB ve Plastik cerrahiden 2'şer geribildirim yapılmıştır. Radyolojiden tek geribildirim yapılmıştır.

Öğrencilerin geri bildirimlerinden bazı örnekler aşağıda verilmiştir.

“ Pratik olarak yetersiz bir şekilde geçti... (Beyin cerrahi)”

“Samimi bir ortam olduğundan memnun kaldım...(Beyin cerrahi)”

“Ameliyat görme fırsatı sunmak...(Beyin cerrahi)”

“Sözlü sınavımızın tam olarak nasıl olacağı hakkında bilgi verilmedi...(Beyin cerrahi)”

“Hocamızın dostça yaklaşımı bizi çok mutlu etti. Staj ortamı sakin ve huzurluydu. Hocamız ilgiliydi ve poliklinikte geçirdiğimiz vakit oldukça öğreticiydi. (Çocuk Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları)”

“ Hocamızın ilgi ve alakasından dolayı stajımız çok verimli geçti. Diğer stajların aksine bize özel bir tuvaleti vardı. Sınıfımız yeterliydi. Dersler eğiticiydi. (Enfeksiyon Hastalıkları)”

“ Ders programı aşırı yoğun hazırlanmıştı. Çoğu hocamız kendilerine verilen konuların sadece yarısını anlattı. Bazı hocalarımız aşırı hızlı konuşarak anlatmak zorunda kalırken bazıları ise sadece önemli slaytları söyleyip geçtiler. Ders yoğunluğu azaltılmalı...(Enfeksiyon Hastalıkları)”

“Eğitim sorumlumuzu sadece sınav esnasında gördük dolayısıyla bizimle kimse ilgilenmedi (FTR)”

“Ders programı çok düzenli değildi ama herhalde ilk defa stajyer aldıkları için... (Göz)”

“Staj süresi yeterli değildi. Staj olarak çok güzel, pratiği çok iyi , hocalar , asistanlar çok iyi fakat o kadar kısa bir sürede fazla şeyler öğrenemedik. (Göz)”

“Dersliğin kötü olması... (KBB)”

“Genel olarak tüm ortopedi asistanları ve hocalar bizimle çok ilgiliydi. Pratiklerde çok şey öğretiler. Daha uzun olabilirdi. (Ortopedi)”

“Teorik yük 2 haftalık staj için fazlaydı (Ortopedi)”

“Staj süresi fazla uzundu. Hocaların ders anlatım düzeyi seviyemize uygun değildi. Slaytlar iyi hazırlanmamıştı. Dolayısıyla eğitici ve öğretici bir staj değildi. (Radyoloji)”

